

Βρυξέλλες, 12 Ιουνίου 2023
(OR. en)

10487/23

COLAC 59	ENV 674
CFSP/PESC 833	ENER 351
RELEX 709	DIGIT 115
WTO 77	EU-GNSS 17
DEVGEN 110	RECH 281
SUSTDEV 88	TRANS 245
COHOM 128	CULT 74
COHAF 66	EDUC 249
AGRI 316	CYBER 158
ACP 46	POLCOM 114
CLIMA 294	

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	7 Ιουνίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	JOIN(2023) 17 final
Θέμα:	ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Ένα νέο θεματολόγιο για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - JOIN(2023) 17 final.

συνημμ.: JOIN(2023) 17 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΑΤΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 7.6.2023
JOIN(2023) 17 final

ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

**Ένα νέο θεματολόγιο για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Λατινικής Αμερικής και
Καραϊβικής**

Ένα νέο θεματολόγιο για τις σχέσεις μεταξύ της ΕΕ και της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής

Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και η Λατινική Αμερική και Καραϊβική (ΛΑΚ) είναι **φυσικοί εταίροι**. Ενωμένες με μοναδικούς ιστορικούς και πολιτιστικούς, αλλά και βαθείς οικονομικούς και κοινωνικούς δεσμούς, και κοινή δέσμευση για ειρήνη και πολυμερή προσέγγιση, η ΕΕ και η ΛΑΚ έχουν δημιουργήσει μια ισχυρή σχέση που στηρίζεται σε ένα ευρύ δίκτυο συμφωνιών. Αυτή η ανθεκτική εταιρική σχέση, η οποία χαρακτηρίζεται από συνεργασία και διάλογο, θεμελιώνεται σε κοινές αξίες και αμοιβαία συμφέροντα.

Σε ένα **ταχέως μεταβαλλόμενο παγκόσμιο πλαίσιο**, κρίνεται δικαιολογημένη η ανανέωση της σχέσης ΕΕ-ΛΑΚ. Οι αυξανόμενες γεωπολιτικές προκλήσεις, η καταστροφική πανδημία, η παγκόσμια κλιματική και περιβαλλοντική κρίση, οι τεχνολογικές αλλαγές και οι αυξανόμενες ανισότητες υπογραμμίζουν τα επιχειρήματα υπέρ της έντασης του διαλόγου και της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ στενών και έμπιστων εταίρων.

Ως εταίροι από επιλογή, η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει **να συνεργαστούν για την αξιοποίηση της συλλογικής ισχύος τους, την υπεράσπιση των κοινών συμφερόντων και την από κοινού αντιμετώπιση των παγκόσμιων προκλήσεων**. Η παρούσα κοινή ανακοίνωση παρουσιάζει την πρόταση της ΕΕ για κατάρτιση από κοινού ενός **φιλόδοξου και μακρόπνοου θεματολογίου για μια νέα εποχή συνεργασίας** μεταξύ ισότιμων εταίρων που συμμερίζονται τις ίδιες απόψεις.

Η παρούσα κοινή ανακοίνωση συνηγορεί υπέρ μιας ανανεωμένης **στρατηγικής εταιρικής σχέσης** και προτείνει ένα σύνολο προτεραιοτήτων και συγκεκριμένων δράσεων σε βασικούς τομείς.

Πρώτον, η ΕΕ και η ΛΑΚ είναι **βασικοί σύμμαχοι για την ενίσχυση του βασιζόμενου σε κανόνες διεθνούς συστήματος και την εντατικοποίηση της κοινής δράσης για την προώθηση της ειρήνης, της ασφάλειας, της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων**. Αντιπροσωπεύοντας από κοινού το ένα τρίτο των μελών των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), η ΕΕ και η ΛΑΚ διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην προάσπιση του διεθνούς δικαίου και στην υπεράσπιση των αρχών του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, μεταξύ άλλων αντιτασσόμενες στη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας. Η ΕΕ και η ΛΑΚ συμμερίζονται επίσης τον στόχο να καταστεί το πολυμερές σύστημα πιο αποτελεσματικό και αντιπροσωπευτικό.

Δεύτερον, η ΕΕ και η ΛΑΚ είναι στενοί **εμπορικοί και επενδυτικοί εταίροι που έχουν κοινό συμφέρον να προωθήσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και να ενισχύσουν την οικονομική ανθεκτικότητα**, μειώνοντας παράλληλα τις υπερβολικές εξαρτήσεις και διαφοροποιώντας τις εμπορικές σχέσεις. Οι δύο περιοχές συνδέονται με ένα από τα πυκνότερα δίκτυα εμπορικών συμφωνιών, το οποίο θα πρέπει να συμπληρωθεί, ενώ απελευθερώνονται οι περαιτέρω δυνατότητές του. Η ΕΕ είναι ο κορυφαίος επενδυτής στην

περιοχή της ΛΑΚ, ο τρίτος μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος¹ και ο μεγαλύτερος χορηγός στην αναπτυξιακή συνεργασία.

Τρίτον, και οι δύο περιοχές φιλοδοξούν **να οικοδομήσουν συμπεριληπτικές και βιώσιμες κοινωνίες**, με βάση την κοινή δέσμευση για την Ατζέντα του 2030 και τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ)². Η περιοχή της ΛΑΚ έχει ζωτική σημασία για την οικολογική ισορροπία του πλανήτη, πέραν του ότι αποτελεί σημαντικό παραγωγό τροφίμων και ισχυρή δύναμη στον τομέα της ανανεώσιμης ενέργειας. Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει από κοινού **να ηγηθούν μιας δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης**, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη της επενδυτικής στρατηγικής της Global Gateway.

1. Μια ανανεωμένη πολιτική εταιρική σχέση

Μια ισχυρή εταιρική σχέση ΕΕ-ΛΑΚ απαιτεί **ανανεωμένη πολιτική δέσμευση** σε όλα τα επίπεδα: μεταξύ των δύο περιοχών, με μεμονωμένες χώρες της ΛΑΚ, με υποπεριοχές και σε πολυμερή φόρουμ. **Ο ανοικτός και τακτικός πολιτικός διάλογος υψηλού επιπέδου** είναι καίριας σημασίας για να δοθεί έμφαση και ώθηση στη σχέση, για την αμοιβαία κατανόηση των συμφερόντων του άλλου μέρους, για την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις προτεραιότητες και τις κοινές δράσεις και για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και των διαφορών στη σχέση μας, όταν προκύπτουν.

Οι σχέσεις ΕΕ-ΛΑΚ βασίζονται σε μια **πολυεπίπεδη και ευέλικτη προσέγγιση**, στην οποία λαμβάνεται υπόψη η πολυμορφία και η μεταβαλλόμενη δυναμική της περιοχής. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να στηρίζει την περιφερειακή ολοκλήρωση, ενώ παράλληλα θα εμβαθύνει τη συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες χώρες για την επίτευξη κοινών στόχων. Σε διπεριφερειακό επίπεδο, η σύνοδος κορυφής μεταξύ της ΕΕ και της Κοινότητας των κρατών της Λατινικής Αμερικής και της Καραϊβικής (CELAC) τον Ιούλιο του 2023, η πρώτη από το 2015, προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία για την αναθέρμανση της εταιρικής σχέσης.

Για την προώθηση αυτού του θετικού θεματολογίου, και οι δύο πλευρές θα πρέπει να δεσμευθούν για τη διεξαγωγή τακτικών συνεδριάσεων σε επίπεδο αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων και συνεδριάσεων των υπουργών Εξωτερικών, εναλλάξ σε ετήσια βάση, καθώς και άλλων συνεδριάσεων σε επίπεδο υπουργών και ανώτερων υπαλλήλων, κατά περίπτωση. Θα πρέπει να δημιουργηθεί μόνιμος μηχανισμός συντονισμού μεταξύ της ΕΕ και της CELAC για να εξασφαλιστεί η συνέχεια και η παρακολούθηση, που θα ανταποκρίνεται στην εξέλιξη της CELAC ως προς τη δημιουργία των δικών της δομών. Στόχος του θα είναι να εξεύρει κοινό έδαφος σε όλο το φάσμα των σημείων του θεματολογίου, να ανταποκριθεί στις αναδυόμενες εξελίξεις και να προωθήσει ειδικούς τομεακούς διαλόγους και κοινές πρωτοβουλίες, ανάλογα με τις ανάγκες.

Ο τακτικός διπεριφερειακός διάλογος με την CELAC θα συμπληρώσει την **ενισχυμένη συνεργασία με μεμονωμένες χώρες της ΛΑΚ καθώς και με υποπεριφερειακές και περιφερειακές ομάδες** όπως η Mercosur, το σύστημα ολοκλήρωσης της Κεντρικής Αμερικής (SICA), η Κοινότητα των Άνδεων, η Συμμαχία του Ειρηνικού ή η Συμμαχία για την Ανάπτυξη εν Δημοκρατία.

¹ Eurostat. Το συνολικό απόθεμα άμεσων ξένων επενδύσεων της ΕΕ στη ΛΑΚ ανερχόταν στο τέλος του 2021 σε 693 δισ. EUR.

² Καθώς και τη συμφωνία του Παρισιού, το παγκόσμιο πλαίσιο για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ και τη συνθήκη ανοικτής θάλασσας για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας.

Όντας μια διακριτή υποπεριφέρεια με τις δικές της ιδιαιτερότητες, η **Καραϊβική** **χρήζει αυξημένης πολιτικής προσοχής και διαρθρωμένου διαλόγου**. Εν προκειμένω, θα πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και του Οργανισμού Κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΟΚΑΚΕ). Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να εξακολουθήσει να συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΗΕ, συμπεριλαμβανομένης της Οικονομικής Επιτροπής του για τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική, ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών, καθώς και η Ιβηροαμερικανική Γενική Γραμματεία.

Μπορούν επίσης να αξιοποιηθούν αποτελεσματικότερα τα διμερή ή περιφερειακά πλαίσια της ΕΕ, τα οποία περιλαμβάνουν σχεδόν όλες τις χώρες της ΛΑΚ. Η ΕΕ, από κοινού με τους εταίρους της, θα εξακολουθήσει να αναβαθμίζει τις υφιστάμενες πολιτικές και εμπορικές συμφωνίες και τις συμφωνίες συνεργασίας, κατά περίπτωση. Η σύναψη της συμφωνίας ΕΕ–Mercosur θα σηματοδοτήσει μια ουσιαστική αλλαγή στην ενίσχυση των σχέσεων ΕΕ–ΛΑΚ. Η διμερής συνεργασία με μεμονωμένες χώρες, προσαρμοσμένη σε συγκεκριμένα συμφέροντα και συγκεκριμένες ανάγκες, θα παραμείνει στο επίκεντρο της σχέσης ΕΕ–ΛΑΚ. Η παρουσία της ΕΕ στη ΛΑΚ μέσω τεσσάρων εξόχως απόκεντρων περιοχών³, καθώς και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών⁴, αποτελεί πλεονέκτημα για την εν λόγω εταιρική σχέση.

Σε **πολυμερές επίπεδο**, η εδραιωμένη συνεργασία μεταξύ της ΕΕ και της Ομάδας Κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (GRULAC) των Ηνωμένων Εθνών θα μπορούσε να ενισχυθεί, μεταξύ άλλων μέσω τακτικότερου θεματικού διαλόγου και έγκαιρης και συνεχούς συμμετοχής των διπλωματικών δικτύων της ΕΕ και της ΛΑΚ σε πρωτεύουσες και πολυμερείς κόμβους.

Οι τομείς συνεργασίας περιλαμβάνουν την εφαρμογή της Ατζέντας του 2030 και των παγκόσμιων δεσμεύσεων όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και το περιβάλλον, την παγκόσμια υγεία και το Παγκόσμιο Ψηφιακό Σύμφωνο, καθώς και την υποστήριξη της έκθεσης του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών με τίτλο «Our Common Agenda» (Το κοινό μας θεματολόγιο). Και οι δύο περιοχές έχουν επίσης συμφέρον να διασφαλίσουν ότι η πολυμερής αρχιτεκτονική είναι πιο αντιπροσωπευτική και κατάλληλη για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του 21ου αιώνα.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να ενισχύσουν τη συνεργασία τους στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), την G20, τις πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης (ΠΤΑ), όπως ο Όμιλος της Παγκόσμιας Τράπεζας και η Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (IDB), καθώς και στις περιφερειακές τράπεζες ανάπτυξης.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ έχουν κοινό συμφέρον να συνεργαστούν για να διευκολύνουν το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα να ανταποκριθεί καλύτερα στις ανάγκες των χωρών που είναι πιο ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή, ιδίως μέσω της μεταρρύθμισης των ΠΤΑ. Αυτό περιλαμβάνει την καταβολή κοινών προσπαθειών για τη διασφάλιση της επιτυχίας της συνόδου κορυφής για ένα νέο παγκόσμιο σύμφωνο χρηματοδότησης και την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων του, λαμβάνοντας υπόψη προτάσεις όπως η πρωτοβουλία Bridgetown.

³ Γαλλική Γουιάνα, Γουαδελούπη, Μαρτινίκα, Άγιος Μαρτίνος.

⁴ Αρούμπα, Μπονέρ, Κουρασάο, Σάμπα, Άγιος Ευστάθιος, Άγιος Μαρτίνος (Sint Maarten), Άγιος Βαρθολομαίος.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να εξακολουθήσουν να συνεργάζονται για τη χρηστή φορολογική διακυβέρνηση. Οι δύο περιοχές έχουν κοινό συμφέρον να εφαρμόσουν τα διεθνή πρότυπα για τη διαφάνεια και την ανταλλαγή πληροφοριών, τη δίκαιη φορολόγηση και τα ελάχιστα πρότυπα κατά της διάβρωσης της φορολογικής βάσης και της μετατόπισης των κερδών. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να στηρίζει την προσχώρηση των υποψήφιων χωρών της ΛΑΚ στον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ)⁵ ή να ενθαρρύνει τη συμμετοχή τους σε σχετικά διεθνή/πολυμερή φόρουμ.

Προτεινόμενες βασικές δράσεις:

- Ενίσχυση του διαλόγου ΕΕ–CELAC: διοργάνωση τακτικών συνόδων κορυφής — εναλλάξ με συνεδριάσεις των υπουργών Εξωτερικών— και δημιουργία μόνιμου μηχανισμού συντονισμού ΕΕ–CELAC.
- Ενίσχυση της πολιτικής συνεργασίας ΕΕ–Καραϊβικής, συμπεριλαμβανομένης της Κοινότητας της Καραϊβικής (CARICOM). Ενδεχόμενη συνάντηση των ηγετών ΕΕ–Καραϊβικής, η οποία θα διοργανωθεί στο περιθώριο της συνόδου κορυφής ΕΕ–CELAC στις 17-18 Ιουλίου 2023, θα αποτελέσει σημαντικό μήνυμα, το οποίο θα συμπληρωθεί με τη διοργάνωση τακτικών συνεδριάσεων σε επίπεδο υπουργών Εξωτερικών.
- Υπογραφή της συμφωνίας ΕΕ – Οργανισμού Κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΟΚΑΚΕ) και προσπάθειες για την επικύρωση της συμφωνίας σύνδεσης ΕΕ – Κεντρικής Αμερικής.
- Επανάραξη διμερών συνόδων κορυφής με τους στρατηγικούς εταίρους Βραζιλία και Μεξικό.
- Κατά περίπτωση, εκσυγχρονισμός του υφιστάμενου δικτύου πολιτικών συμφωνιών συνεργασίας και θέσπιση μηχανισμών διμερούς πολιτικού διαλόγου με τις χώρες της ΛΑΚ που δεν διαθέτουν επί του παρόντος αυτούς τους μηχανισμούς.
- Ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της ΛΑΚ και των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ, καθώς και των υπερπόντιων χωρών και εδαφών που βρίσκονται στην περιοχή της ΛΑΚ, σε τομείς κοινού ενδιαφέροντος.
- Στενή συνεργασία με τις χώρες της ΛΑΚ ενόψει της συνόδου κορυφής για τους ΣΒΑ και της συνόδου κορυφής για το μέλλον το 2024, με σκοπό την επαναφορά της Ατζέντας του 2030 σε τροχιά προόδου και την επίτευξη ενός μετασχηματιστικού και μακρόπνοου «συμφώνου για το μέλλον».
- Καθιέρωση τακτικών διαβουλεύσεων μεταξύ ΕΕ και GRULAC και ενίσχυση του συντονισμού, μεταξύ άλλων μέσω κοινών προτάσεων σε βασικά πολυμερή όργανα και οργανισμούς, με διερεύνηση ευκαιριών για φιλόδοξες ανταλλαγές και συμπράξεις σε συγκεκριμένα θέματα.
- Ενίσχυση της συνεργασίας για ένα νέο Παγκόσμιο Σύμφωνο Χρηματοδότησης.
- Εντοπισμός ευκαιριών υποστήριξης υποψηφίων με υψηλά προσόντα από την περιοχή του άλλου μέρους για θέσεις ηγεσίας σε πολυμερή πλαίσια.

⁵ Αργεντινή, Βραζιλία και Περού.

2. Ενίσχυση του κοινού εμπορικού θεματολογίου ΕΕ-ΛΑΚ

Οι εμπορικοί και επενδυτικοί δεσμοί ΕΕ-ΛΑΚ βασίζονται σε ένα **δίκτυο διμερών και περιφερειακών εμπορικών συμφωνιών** που έχει αυξήσει το αμφίδρομο εμπόριο κατά 40 % από το 2018⁶. Οι συμφωνίες αυτές αποτελούν βασικό μοχλό ανάπτυξης, καθώς παρέχουν προτιμησιακή πρόσβαση και προσφέρουν σταθερό πλαίσιο για βιώσιμο εμπόριο.

Με τις εμπορικές συμφωνίες διευκολύνονται οι εξαγωγές των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), προωθείται η διαφάνεια στη σύναψη δημόσιων συμβάσεων, ενισχύεται η προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας και στηρίζονται οι επενδύσεις και η καινοτομία. Μέσω εμπορικών συμφωνιών και σχετικών επενδύσεων, αμφότερες οι περιοχές διαφοροποιούν το εμπόριο και δημιουργούν βιώσιμες αλυσίδες εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την καθαρή ενέργεια και τις κρίσιμες πρώτες ύλες. Οι συμφωνίες αυτές λειτουργούν ως καταλύτες για τη βιώσιμη και συμπεριληπτική ανάπτυξη, λαμβάνουν υπόψη την κοινωνία των πολιτών και των δύο πλευρών και παρέχουν ένα υπόβαθρο για την προώθηση του σεβασμού των ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων, της προστασίας του περιβάλλοντος και της περιφερειακής ολοκλήρωσης.

Η σύναψη της συμφωνίας **ΕΕ-Mercosur** αποτελεί προτεραιότητα για την ΕΕ, καθώς θα ενώσει τις δύο περιοχές σε μια αμοιβαία επωφέλη εταιρική σχέση που θα δημιουργήσει ευκαιρίες για περαιτέρω ανάπτυξη, θα στηρίξει την απασχόληση και θα τονώσει τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Η ΕΕ και η **Χιλή** διαπραγματεύθηκαν τον εκσυγχρονισμό της ισχύουσας συμφωνίας τους, η οποία βελτιώνει την αμοιβαία πρόσβαση στις αγορές τους, περιλαμβάνει φιλόδοξες δεσμεύσεις για το εμπόριο και τη βιώσιμη ανάπτυξη (μεταξύ άλλων όσον αφορά τα φύλα και τα βιώσιμα συστήματα τροφίμων) και διευκολύνει τη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη βιώσιμη χρήση των πρώτων υλών.

Η ΕΕ και το **Μεξικό** προχωρούν στον εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης συμφωνίας τους με σκοπό την εμβάθυνση και τη διεύρυνση των πολιτικών και οικονομικών δεσμών τους. Πέραν της άρσης των περισσότερων από τα εναπομείναντα εμπόδια στο εμπόριο, ο εκσυγχρονισμός θα ενισχύσει, μεταξύ άλλων, τις δεσμεύσεις της ΕΕ και του Μεξικού για υψηλά εμπορικά πρότυπα και πρότυπα βιώσιμης ανάπτυξης και θα βελτιώσει τις επενδυτικές συνθήκες.

Μόλις οι συμφωνίες με την **Κεντρική Αμερική** και την **Κολομβία, το Περού και τον Ισημερινό** επικυρωθούν από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα ενίσχυσης των διατάξεών τους περί βιωσιμότητας. Οι δύο συμφωνίες συνέβαλαν στη σταθερότητα, τη διαφοροποίηση και την προβλεψιμότητα του εμπορικού και επενδυτικού περιβάλλοντος μεταξύ των δύο περιοχών⁷. Έχουν επίσης δημιουργήσει λειτουργικές δομές διαλόγου για συζητήσεις και συνεργασία στους τομείς της εργασίας και του περιβάλλοντος. Η επικύρωση της νέας συμφωνίας ΕΕ-ΟΚΑΚΕ είναι επίσης σημαντική για τη συμφωνία οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-CARIFORUM, καθώς αποτελεί το πολιτικό της πλαίσιο.

⁶ ESTAT, Comext: Συνολικές εμπορικές συναλλαγές το 2018: 209,44 δισ. EUR· το 2022: 293,09 δισ. EUR. Αύξηση 39,9 %.

⁷ Βλ. δικτυακό τόπο της ΓΔ TRADE, εκ των υστέρων αξιολόγηση των εμπορικών συμφωνιών: https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/ex-post-evaluations_en

Απαιτούνται επίσης συνεχείς προσπάθειες όσον αφορά την εφαρμογή των εμπορικών συμφωνιών, ώστε το δυναμικό τους να αξιοποιηθεί πλήρως και από τις δύο περιοχές. Αυτό προϋποθέτει τη συμμετοχή όλων των σχετικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων όλων των μεγεθών και της κοινωνίας των πολιτών. Στον διάλογο σχετικά με τις πολιτικές για την πράσινη μετάβαση στο πλαίσιο των συμφωνιών θα πρέπει να ενισχυθεί η συμβολή του εμπορίου στους στόχους βιωσιμότητας. Η εν εξελίξει κοινή ανά πενταετία επανεξέταση με το CARIFORUM θα προσδιορίσει επιχειρησιακά συμπεράσματα και συστάσεις για την καλύτερη εφαρμογή της συμφωνίας, θα συμβάλει στην πλήρη έμπρακτη εφαρμογή όλων των βασικών διατάξεων και θα συμβάλει στην απελευθέρωση του πλήρους οικονομικού δυναμικού της συμφωνίας.

Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τους εταίρους της στη ΛΑΚ με σκοπό να συμβάλει στη **δημιουργία των προϋποθέσεων για βιώσιμες επενδύσεις**, μεταξύ άλλων μέσω της Global Gateway και της στήριξης ανοικτών, σταθερών και προβλέψιμων νομικών πλαισίων, της άρσης των εμποδίων που δημιουργούν διακρίσεις και της υλοποίησης της διευκόλυνσης των επενδύσεων.

Οι εμπορικές συμφωνίες συμβάλλουν σε ένα διαφανές και σταθερό νομικό πλαίσιο σε εμπορική βάση, για το εμπόριο και τις επενδύσεις σε πρώτες ύλες μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της ΛΑΚ. Με βάση τις εταιρικές σχέσεις που αναπτύσσονται με μεμονωμένες χώρες της ΛΑΚ, η ΕΕ θα συνεργαστεί με τους ενδιαφερόμενους εταίρους της ΛΑΚ για τη δημιουργία μιας παγκόσμιας λέσχης κρίσιμων πρώτων υλών με στόχο την ενίσχυση των βιώσιμων αλυσίδων εφοδιασμού και τη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού, φέρνοντας σε επαφή χώρες που καταναλώνουν και πλούσιες σε πόρους χώρες για την από κοινού αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων⁸.

Μια ισχυρή και βασιζόμενη σε κανόνες εμπορική τάξη, αφενός, και η μεταρρύθμιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) με τη θέσπιση μηχανισμού επίλυσης διαφορών που θα ισχύει για όλα τα μέλη, μεγάλα ή μικρά, αφετέρου, αποτελούν κοινό συμφέρον της ΕΕ και της ΛΑΚ. Και οι δύο περιοχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη διαπραγμάτευση πλειονομερών πρωτοβουλιών, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο. Η ΕΕ θα προωθήσει και θα στηρίζει την εφαρμογή στη ΛΑΚ της συμφωνίας διευκόλυνσης των επενδύσεων του ΠΟΕ, με τη σύναψη της οποίας θα αυξηθούν περαιτέρω οι επενδύσεις στη ΛΑΚ.

Η προσοχή στο **θεματολόγιο βιωσιμότητας** μεταξύ της ΕΕ και της ΛΑΚ θα πρέπει επίσης από κοινού να στραφεί στον αντίκτυπο της νομοθεσίας της ΕΕ, ιδίως σε όσα αφορούν την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (πολιτική για την αποψίλωση των δασών, μηχανισμός συνοριακής προσαρμογής άνθρακα και άλλα μέσα που προωθούν την πράσινη μετάβαση) και εκείνα που αποσκοπούν στη διασφάλιση της υγείας των ανθρώπων, των ζώων και των φυτών. Η συζήτηση θα πρέπει επίσης να περιλαμβάνει στήριξη για τη διευκόλυνση του εμπορίου προϊόντων που υπόκεινται στις εν λόγω νομοθετικές πράξεις.

⁸ COM(2023) 165 της 16.3.2023: «Ασφαλής και βιώσιμος εφοδιασμός με κρίσιμες πρώτες ύλες για τη στήριξη της διττής μετάβασης».

Προτεινόμενες βασικές δράσεις:

- Ολοκλήρωση των διαδικασιών για την υπογραφή της προηγμένης συμφωνίας-πλαισίου ΕΕ–Χιλής και της ενδιάμεσης συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών και, στη συνέχεια, επικύρωσή τους.
- Επίτευξη αποφασιστικής προόδου όσον αφορά την υπογραφή και την επικύρωση των συμφωνιών ΕΕ–Μεξικού και ΕΕ–Mercosur.
- Ολοκλήρωση της επικύρωσης των συμφωνιών με την Κεντρική Αμερική και με την Κολομβία, το Περού και τον Ισημερινό από τα κράτη μέλη της ΕΕ και από κοινού εξέταση των σκοπούμενων επικαιροποιήσεων.
- Διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής όλων των εμπορικών συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής, μεταξύ άλλων μέσω τεχνικής βοήθειας και συμμετοχής των επιχειρήσεων.
- Ολοκλήρωση της διαδικασίας επανεξέτασης της συμφωνίας οικονομικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-CARIFORUM, προκειμένου να προσδιοριστούν επιχειρησιακά εργαλεία, συμπεράσματα και συστάσεις για την καλύτερη λειτουργία της.
- Εντατικοποίηση του διαλόγου σχετικά με τις αντίστοιχες πολιτικές πράσινης μετάβασης της ΕΕ και της ΛΑΚ και από κοινού εξέταση του αντικτύπου της νομοθεσίας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της παροχής στήριξης για τη διευκόλυνση του εμπορίου.
- Ενίσχυση της συνεργασίας ΕΕ–ΛΑΚ στο πλαίσιο του ΠΟΕ, ιδίως όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του οργανισμού και τις διαπραγματεύσεις πλειονομερών συμφωνιών.
- Συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες χώρες της ΛΑΚ για τη μελλοντική λέσχη κρίσιμων πρώτων υλών.

3. *Global Gateway και στήριξη εταιρικών σχέσεων για μια δίκαιη πράσινη και ψηφιακή μετάβαση*

Για τη συνεργασία ΕΕ-ΛΑΚ απαιτούνται **καινοτόμες προσεγγίσεις που θα βασίζονται σε ισότιμες εταιρικές σχέσεις σε όλα τα επίπεδα**. Η περιοχή της ΛΑΚ αποτελείται κυρίως από χώρες μεσαίου εισοδήματος και είναι πλούσια σε φυσικούς πόρους· ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν μεγάλες ανισότητες και διαρθρωτικές προκλήσεις⁹, οι οποίες επιδεινώνονται περαιτέρω με τις αλληπάλληλες κρίσεις. Ως βασικός χορηγός και επενδυτής στην περιοχή, η ΕΕ μπορεί να αξιοποιήσει ευρύ φάσμα εργαλείων πολιτικής και μέσων¹⁰, όπως και την προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη», η οποία συνδέει τα κράτη μέλη και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα της ΕΕ, τόσο για την αντιμετώπιση προκλήσεων όσο και για την αξιοποίηση ευκαιριών, και να συνεργαστεί με τη ΛΑΚ προς την κατεύθυνση δίκαιης και

⁹ Το 2022, το 32,1 % του πληθυσμού στη ΛΑΚ (201 εκατομμύρια άτομα) ζούσε σε συνθήκες φτώχειας και το 13,1 % (82 εκατομμύρια) σε συνθήκες ακραίας φτώχειας (αύξηση κατά 12 εκατομμύρια των ατόμων σε ακραία φτώχεια σε σύγκριση με την προ της πανδημίας κατάσταση το 2019).

¹⁰ Ο Μηχανισμός Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Η Ευρώπη στον κόσμο (NDICI-Global Europe) παρέχει ένα πλαίσιο για ανάπτυξη συνεργασίας με όλες τις χώρες της ΛΑΚ σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης μέσω εμβληματικών προγραμμάτων συνεργασίας όπως το EUROCLIMA+, το πρόγραμμα για τη λεκάνη του Αμαζονίου ή ο μηχανισμός της ΕΕ για την οικοδόμηση ανθεκτικότητας στην Καραϊβική.

συμπεριληπτικής πράσινης και ψηφιακής μετάβασης, καθώς και βιώσιμης ανάπτυξης, σύμφωνα με τους ΣΒΑ.

Μέσω της Global Gateway¹¹, η ΕΕ μπορεί να μοχλεύσει **ποιοτικές επενδύσεις για να συμβάλει στην κάλυψη των αναγκών της ΛΑΚ σε υποδομές**, να στηρίξει την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένης της ενδυνάμωσης των ανθρώπων, ιδίως των γυναικών, των νέων και των πλέον ευάλωτων ατόμων, και να ενισχύσει το ευνοϊκό επιχειρηματικό και κανονιστικό περιβάλλον, με στόχο τη δημιουργία τοπικής προστιθέμενης αξίας, ανάπτυξης και ποιοτικών θέσεων εργασίας. Η Global Gateway είναι μια **θετική επενδυτική προσφορά βασισμένη σε αξίες**, η οποία τηρεί υψηλά διεθνή πρότυπα. Προτείνει την επιλογή κοινής οικονομικής, κοινωνικής και κανονιστικής πορείας με βάση μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση και τις αρχές της βιωσιμότητας, του ανοικτού χαρακτήρα, της συμπεριληπτικότητας, της λογοδοσίας και του σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η Global Gateway θα τονώσει και θα μοχλεύσει τις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα με συγκεκριμένα έργα. Η ΛΑΚ διαθέτει ισχυρή βάση για συνεργασία στο πλαίσιο της Global Gateway: υπάρχουν ήδη σημαντικές επενδύσεις της ΕΕ στην περιοχή και τα θεματολόγια πολιτικής των δύο περιοχών βασίζονται σε κοινές αξίες. Επομένως, με το επενδυτικό θεματολόγιο της Global Gateway θα προσδιοριστούν **δίκαιες πράσινες και ψηφιακές επενδυτικές ευκαιρίες** στη ΛΑΚ, οι οποίες θα ωφεληθούν από το ανοικτό και χωρίς διακρίσεις περιβάλλον που δημιουργείται με τις εμπορικές και επενδυτικές συμφωνίες.

α. Συνεργασία για μια δίκαιη πράσινη μετάβαση

Η κλιματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης αποτελεί υπαρξιακή πρόκληση για την ανθρωπότητα. Η ΕΕ και η ΛΑΚ μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στις παγκόσμιες προσπάθειες συνεργασίας για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης.

Η περιοχή της ΛΑΚ διαθέτει **μοναδικό δυναμικό** όσον αφορά τη βιοποικιλότητα, τους φυσικούς πόρους, τη βιώσιμη ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, τη γεωργική παραγωγή και τις κρίσιμες πρώτες ύλες στρατηγικής σημασίας. Σε αυτήν, και ιδίως στην Αμαζονία, βρίσκεται το 50 % της βιοποικιλότητας του πλανήτη που είναι ζωτικής σημασίας για την οικολογική ισορροπία του¹². Η περιοχή διαδραματίζει καίριο ρόλο στην επίτευξη των παγκόσμιων κλιματικών και περιβαλλοντικών στόχων, συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής της συμφωνίας του Παρισιού, του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ, της συνθήκης ανοικτής θάλασσας για τη θαλάσσια βιοποικιλότητα σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας (BBNJ) και του ψηφίσματος για παγκόσμια συμφωνία σχετικά με τη ρύπανση από πλαστικά.

Υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες συνεργασίας για την επίτευξη **κλιματικά ουδέτερων, καθαρών και θετικών για τη φύση οικονομιών**. Και οι δύο περιοχές είναι προσηλωμένες στην προστασία της βιοποικιλότητας, την ανάσχεση της αποψίλωσης των δασών, την προώθηση πιο κυκλικών οικονομιών, τη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων και των

¹¹ JOIN(2021) 30 final της 1.12.2021: «Global Gateway».

¹² UNEP (2016) Biodiversity in Latin America and the Caribbean (Βιοποικιλότητα στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική).

υδάτων, την αύξηση της παραγωγικότητας των πόρων, την αντιμετώπιση της ρύπανσης¹³ και την πραγματοποίηση επενδύσεων στην κλιματική ανθεκτικότητα.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να ενισχύσουν την εταιρική τους σχέση όσον αφορά την **πράσινη μετάβαση**, μεταξύ άλλων με επενδύσεις μέσω της Global Gateway, με την ενίσχυση του διαλόγου και της συνεργασίας για τις πολιτικές και τα κανονιστικά πλαίσια, καθώς και με την εφαρμογή των εμπορικών συμφωνιών και την προώθηση των σχέσεων με περιφερειακούς οργανισμούς¹⁴. Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τους εταίρους της στη ΛΑΚ σχετικά με τον αντίκτυπο της νομοθεσίας της και των πράξεων εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στον τομέα της **ενέργειας**, το συνολικό μείγμα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της ΛΑΚ έχει το μεγαλύτερο ποσοστό ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στον κόσμο, το οποίο ανερχόταν το 2021 σε 61 %¹⁵. Μπορούν να ακολουθηθούν διάφορες οδοί από κοινού εργασίας για τη μείωση της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα, με την εντατικοποίηση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας¹⁶ και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης (συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας). Επιπλέον, οι επενδύσεις μέσω της Global Gateway συμβάλλουν στη διασφάλιση του ασφαλούς εφοδιασμού με οικονομικά προσιτή και καθαρή ενέργεια. Υπάρχουν δυνατότητες για κοινές επενδύσεις στην ηλεκτροκίνηση, για την αύξηση της ασφαλούς και βιώσιμης αεροπορικής συνδεσιμότητας και την αναβάθμιση των συστημάτων και των υποδομών δημόσιων μεταφορών, ώστε οι μεταφορές να καταστούν καθαρότερες, ενεργειακά αποδοτικότερες και περισσότερο καινοτόμες.

Επιπλέον, η ΕΕ και η περιοχή της ΛΑΚ ενισχύουν περαιτέρω τη συνεργασία τους στον τομέα της ενέργειας και στην αντιμετώπιση ενεργειακών θεμάτων, τόσο σε διμερή βάση όσο και σε πολυμερή φόρουμ¹⁷, μεταξύ άλλων μέσω μνημονίων συνεννόησης για την πράσινη μετάβαση, συμπεριλαμβανομένου του υδρογόνου¹⁸.

Δεδομένου ότι αρκετές χώρες της ΛΑΚ είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στην κλιματική αλλαγή, η ΕΕ θα εξακολουθήσει να στηρίζει αποτελεσματικές εθνικές στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και, σε διπεριφερειακό επίπεδο, να στηρίζει κοινότητες στην αντιμετώπιση ζημιών που προκαλούνται από φυσικούς κινδύνους, με βάση υφιστάμενες πρωτοβουλίες¹⁹. Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στη συνέχιση της στήριξης προγραμμάτων **ετοιμότητας για την αντιμετώπιση καταστροφών**, καθώς και στην εντατικοποίηση της συνολικής

¹³ Για παράδειγμα, η Βραζιλία επανενεργοποιεί το Ταμείο για την Αμαζονία για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης, της προστασίας των δασών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

¹⁴ Όπως ο Οργανισμός της Συνθήκης Συνεργασίας του Αμαζονίου.

¹⁵ OECD/ECLAC/European Commission/CAF (2022) Latin American Economic Outlook 2022: Towards a green and just transition (Οικονομικές Προοπτικές της Λατινικής Αμερικής 2022: Προς μια πράσινη και δίκαιη μετάβαση).

¹⁶ Συμπεριλαμβανομένων των πηγών υδροηλεκτρικής, αιολικής και ηλιακής ενέργειας, με παράλληλες ευκαιρίες για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου ως φορέα ενέργειας.

¹⁷ Όπως ο OLADE (Οργανισμός Ενέργειας της Λατινικής Αμερικής).

¹⁸ Προώθηση της ανάπτυξης βασιζόμενων σε κανόνες, διαφανών και χωρίς στρεβλώσεις παγκόσμιων αγορών υδρογόνου βάσει αξιόπιστων διεθνών προτύπων και συστημάτων πιστοποίησης, μεταξύ άλλων μέσω της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Υδρογόνου.

¹⁹ Όπως το πρόγραμμα μείωσης του κινδύνου καταστροφών για την Καραϊβική και ο διάλογος ΕΕ-ΛΑΚ σχετικά με τη διαχείριση των δασικών πυρκαγιών.

συνεργασίας στον τομέα της διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών και στην ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών.

Η στενότερη συνεργασία με τη ΛΑΚ για την αποτελεσματική εφαρμογή της **Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας** και των εκτελεστικών συμφωνιών της θα δημιουργήσει συνθήκες για τη βιώσιμη διαχείριση των ωκεανών, συμπεριλαμβανομένων του καθορισμού αντιπροσωπευτικού συστήματος προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών στην Ανταρκτική, της εφαρμογής της BBNJ και της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας. Απαιτείται επίσης ενισχυμένη συνεργασία για την καταπολέμηση της παράνομης, αδήλωτης και ανεξέλεγκτης αλιείας, καθώς και στο πλαίσιο περιφερειακών και πολυμερών οργανισμών που σχετίζονται με τους ωκεανούς, μεταξύ άλλων στον τομέα της αλιείας, και για την ανάπτυξη επιστημονικών γνώσεων και γνωμοδοτήσεων.

Η περιοχή της ΛΑΚ αναπτύσσει ένα πλαίσιο για την **ταξινομία της βιώσιμης χρηματοδότησης**, το οποίο έχει καίρια σημασία για τη στήριξη των προσπαθειών για περιφερειακή και παγκόσμια διαλειτουργικότητα και για την προσέλκυση διεθνών επενδύσεων, ενώ αναπτύσσει και αξιόπιστα πλαίσια πράσινων ομολόγων.

Η στήριξη των πολιτικών **απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές** παγκοσμίως, ιδίως στις περιοχές με τις μεγαλύτερες εκπομπές, αποτελεί προτεραιότητα για την επίτευξη παγκόσμιας κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η ΕΕ στηρίζει εδώ και πολύ καιρό τις πολιτικές τιμολόγησης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Με βάση το προφίλ εκπομπών της ΛΑΚ, υπάρχει σαφές συμφέρον για από κοινού εστίαση σε δράσεις μετριασμού στους τομείς της γεωργίας, των μεταφορών, της δασοκομίας και της ενέργειας.

Καθώς επιταχύνεται η μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία, η ζήτηση για **κρίσιμες πρώτες ύλες** προβλέπεται να αυξηθεί εκθετικά. Η μακροπρόθεσμη πρόσβαση σε ασφαλή και βιώσιμο εφοδιασμό αναδύεται ως κοινή πρόκληση για την παγκόσμια κοινότητα. Η ΛΑΚ είναι πλούσια σε κρίσιμες πρώτες ύλες και θα διαδραματίσει καίριο ρόλο στη διασφάλιση της έγκαιρης μετάβασης που βελτιώνει την παραγωγική και εξαγωγική της ικανότητα, προσθέτοντας αξία στους φυσικούς πόρους μέσω της καινοτομίας και της τεχνολογίας²⁰ και μέσω υψηλών περιβαλλοντικών, κοινωνικών και σχετικών με τη διακυβέρνηση προτύπων.

Και οι δύο περιοχές θα ωφεληθούν από τη στενότερη συνεργασία, τον διάλογο, τη διαφοροποίηση και τις επενδύσεις, ώστε να ανταποκριθούν στην αυξανόμενη ζήτηση, να εξασφαλίσουν αξιόπιστη πρόσβαση σε πόρους, να αναπτύξουν και να βελτιώσουν την ανθεκτικότητα των αξιακών αλυσίδων και να διασφαλίσουν υψηλά περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα. Σύμφωνα με την ανακοίνωση του 2023 για τις κρίσιμες πρώτες ύλες²¹, η ΕΕ θα επιδιώξει αμοιβαία επωφελείς στρατηγικές εταιρικές σχέσεις με σκοπό την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης των χωρών της ΛΑΚ με βιώσιμο τρόπο και τη στήριξη της δημιουργίας αξιακών αλυσίδων.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να συνεργαστούν σε διμερές και πολυμερές επίπεδο με σκοπό την πλήρη και ταχεία εφαρμογή της συμφωνίας του Παρισιού, του παγκόσμιου πλαισίου για τη βιοποικιλότητα Κουνμίνγκ-Μόντρεαλ και της συνθήκης BBNJ.

²⁰ Για παράδειγμα, η Αργεντινή, η Βολιβία και η Χιλή μόνες τους κατέχουν το 60 % των γνωστών αποθεμάτων λιθίου.

²¹ COM(2023) 165 της 16.3.2023: «Ασφαλής και βιώσιμος εφοδιασμός με κρίσιμες πρώτες ύλες για τη στήριξη της διττής μετάβασης».

Προτεινόμενες βασικές δράσεις, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Global Gateway:

- Από κοινού προώθηση, στο πλαίσιο του επενδυτικού θεματολογίου της Global Gateway, της υλοποίησης έργων πράσινων επενδύσεων²² και ενίσχυση της συνεργασίας στο πλαίσιο περιφερειακών πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη»²³.
- Εντατικοποίηση της καταπολέμησης της απώλειας δασών και βιοποικιλότητας και της υποβάθμισης των δασών, ιδίως στην Αμαζονία και τα πέντε μεγάλα δάση της Μεσοαμερικής, μέσω ειδικών πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη».
- Σύναψη μνημονίων συνεννόησης για την ενέργεια και διερεύνηση αμοιβαία επωφελών εταιρικών σχέσεων, όπως προβλέπεται στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής της ΕΕ για τις κρίσιμες πρώτες ύλες.
- Ενίσχυση του διαλόγου μέσω τακτικών διπεριφερειακών υπουργικών συνεδριάσεων και διαλόγων σχετικά με το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή· διερεύνηση του ενδεχομένου καθιέρωσης διαλόγου για την ενεργειακή μετάβαση και εντατικοποίηση των διμερών διαλόγων σχετικά με το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια.
- Ενίσχυση της συνεργασίας για την επίτευξη φιλόδοξων αποτελεσμάτων σε μελλοντικές διασκέψεις των μερών, ιδίως της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή και της Σύμβασης για τη βιολογική ποικιλότητα.
- Προώθηση της ανάπτυξης διαλειτουργικών πλαισίων βιώσιμης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των ταξινομιών, και της ανάπτυξης αγορών πράσινων ομολόγων για την προσέλκυση επενδυτών και τη στήριξη της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα.
- Προαγωγή της συνεργασίας για την κυκλική οικονομία στα σχετικά φόρουμ²⁴, μεταξύ άλλων, στην G20 και στον οργανισμό των Ηνωμένων Εθνών για το περιβάλλον.
- Προώθηση των ανταλλαγών και δράσεων υπέρ της μετάβασης στην πράσινη ενέργεια, συμπεριλαμβανομένου του ανανεώσιμου υδρογόνου.
- Σύναψη μνημονίων συνεννόησης σχετικά με τη συνεργασία όσον αφορά την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση καταστροφών και τη διαχείριση του κινδύνου καταστροφών μεταξύ της ΕΕ και των αρμόδιων φορέων της ΛΑΚ²⁵.
- Ενίσχυση των δράσεων που αφορούν την ψηφιακή μετάβαση και τη συνεργασία σχετικά με τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης και παρακολούθησης για την υποβάθμιση/αποψύλωση των δασών και τις δασικές πυρκαγιές²⁶.

²² Όπως για την παραγωγή ανανεώσιμου υδρογόνου στη Χιλή, την Αργεντινή και την Ουρουγουάη και για τη βιώσιμη αστική κινητικότητα στη Δομινικανή Δημοκρατία.

²³ Όπως η πρωτοβουλία της «Ομάδας Ευρώπη» για την πράσινη μετάβαση.

²⁴ Όπως ο Συνασπισμός για την Κυκλική Οικονομία της ΛΑΚ και η Παγκόσμια Συμμαχία για την Κυκλική Οικονομία και την Αποδοτική Χρήση των Πόρων.

²⁵ Μεταξύ των οποίων το Κέντρο Συντονισμού για την Πρόληψη Καταστροφών στην Κεντρική Αμερική (CEPRENAC), η Υπηρεσία Διαχείρισης Εκτάκτων Περιστάσεων Καταστροφών της Καραϊβικής (CDEMA), η Επιτροπή των Άνδεων για πρόληψη καταστροφών και μέριμνα (CAPRADE) και η Συνάντηση Υπουργών και Υψηλών Αρχών για την Ολοκληρωμένη Διαχείριση του Κινδύνου Καταστροφών (RMAGIR).

²⁶ Όπως και στην πρωτοβουλία της «Ομάδας Ευρώπη» για τη λεκάνη του Αμαζονίου.

β. Συνένωση δυνάμεων για συμπεριληπτικό και ανθρωποκεντρικό ψηφιακό μετασχηματισμό

Αποτελεί κοινό συμφέρον της ΕΕ και της ΛΑΚ η εφαρμογή ψηφιακών πολιτικών που **δίνουν τη δυνατότητα στους ανθρώπους και τις επιχειρήσεις** να εξασφαλίσουν ένα ανθρωποκεντρικό και βιώσιμο ψηφιακό μέλλον με περισσότερη ευημερία. Σύμφωνα με τον στόχο της Ψηφιακής Πυξίδας²⁷ της ΕΕ για τη δημιουργία διεθνών ψηφιακών εταιρικών σχέσεων, τον Μάρτιο του 2023 δρομολογήθηκε η **ψηφιακή συμμαχία ΕΕ–ΛΑΚ** ως άτυπο πλαίσιο που βασίζεται σε κοινές αξίες και αρχές²⁸ για την ανάπτυξη διπεριφερειακού διαλόγου και συνεργασίας σε όλο το φάσμα των ψηφιακών ζητημάτων. Η συμμαχία βασίζεται σε ένα σύνολο εμβληματικών έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη»²⁹ και συμπληρώνει τους διαλόγους που διεξάγονται με επιμέρους χώρες σχετικά με την ψηφιακή πολιτική.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός και η συνδεσιμότητα αποτελούν σημαντικές προκλήσεις για την περιοχή. Μέσω της Global Gateway, η συμμαχία θα προωθήσει επενδύσεις για την ανάπτυξη ασφαλών και ανθεκτικών ψηφιακών υποδομών και θα στηρίξει τους εταίρους για την αντιμετώπιση του ψηφιακού χάσματος, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής δημόσιων υπηρεσιών, όπως η εκπαίδευση και η υγειονομική περίθαλψη. Η ενισχυμένη δέσμευση των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ιδίως της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, για την ψηφιακή συνδεσιμότητα θα είναι σημαντική για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Ο κανονιστικός διάλογος είναι σημαντικός για την τόνωση της ψηφιακής συμβατότητας. Οι δύο περιοχές θα συνεργαστούν, σε περιφερειακό και διμερές επίπεδο και σε όλους τους τομείς κοινού ενδιαφέροντος, μεταξύ άλλων, στην ασφαλή ανάπτυξη δικτύων 5G, τη ρύθμιση των ψηφιακών αγορών και υπηρεσιών, την τεχνητή νοημοσύνη (TN) για το δημόσιο συμφέρον, την υπολογιστική υψηλών επιδόσεων, τη διακυβέρνηση των δεδομένων και την κυβερνοασφάλεια.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο η σύγκλιση μπορεί να αποφέρει οφέλη στις δύο περιοχές είναι η προώθηση ελεύθερων και ασφαλών **ροών δεδομένων**. Αυτό περιλαμβάνει την ενεργό συνεργασία με τους εταίρους για την επίτευξη «διαπίστωσης επάρκειας», όπως συμβαίνει ήδη με ορισμένες χώρες της ΛΑΚ. Οι ρυθμίσεις αυτές μπορούν να ενισχύσουν τα οφέλη των εμπορικών συμφωνιών και να τονώσουν τη συνεργασία σε άλλους τομείς, όπως, για παράδειγμα, η έρευνα ή η επιβολή του νόμου. Το γεγονός ότι αρκετοί εταίροι στην περιοχή έχουν εκδώσει ή θέτουν σε εφαρμογή σύγχρονους νόμους για την προστασία των δεδομένων προσφέρει νέες ευκαιρίες για τη διευκόλυνση των ροών δεδομένων. Και οι δύο περιοχές θα πρέπει να εντείνουν τον διάλογό τους στο πλαίσιο περιφερειακών οργανισμών και δικτύων που διαδραματίζουν αυξανόμενο ρόλο στη διαμόρφωση κοινών προτύπων προστασίας των δεδομένων.

²⁷ COM(2021) 118 final της 9.3.2021: «Ψηφιακή Πυξίδα 2030: η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία».

²⁸ Όπως αντικατοπτρίζονται στον Ιβηροαμερικανικό Χάρτη Ψηφιακών Δικαιωμάτων και Αρχών, οι αξίες του οποίου ευθυγραμμίζονται σε μεγάλο βαθμό με την ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές.

²⁹ Καθιέρωση διπεριφερειακού διαλόγου σχετικά με την ψηφιακή πολιτική, επέκταση του προγράμματος BELLA (BELLA II), εφαρμογή περιφερειακής στρατηγικής για το πρόγραμμα Copernicus και ψηφιακός επιταχυντής ΕΕ–ΛΑΚ για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να ενώσουν τις δυνάμεις τους με σκοπό να προωθήσουν το όραμά τους για ψηφιακό μετασχηματισμό σε **πολυμερή φόρουμ**³⁰, με γνώμονα ιδίως την ευρωπαϊκή διακήρυξη σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία³¹, το ψηφιακό θεματολόγιο eLAC 2024³² και τη διακήρυξη για το μέλλον του διαδικτύου³³. Ο εν λόγω ψηφιακός μετασχηματισμός θα πρέπει επίσης να αξιοποιηθεί για την αύξηση των ψηφιακών δεξιοτήτων, ιδίως για τους νέους και τα παιδιά.

Ο διαστημικός τομέας προσφέρει επίσης ευκαιρίες συνεργασίας. Η συμβολή των διαστημικών δεδομένων, υπηρεσιών και εφαρμογών μπορεί να είναι θετική για την επίτευξη των στόχων που σχετίζονται με την πράσινη και ψηφιακή μετάβαση και τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Το 2021 η CELAC συμφώνησε να συστήσει τον Οργανισμό Διαστήματος Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (ALCE), ο οποίος μπορεί να επωφεληθεί από την εμπειρογνώσια της Ευρώπης στον τομέα της πολυκρατικής διακυβέρνησης του διαστήματος. Η συνεργασία βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη στο πλαίσιο του ενωσιακού προγράμματος γεωσκόπησης Copernicus —και υπάρχουν δυνατότητες ευρύτερης συνεργασίας όσον αφορά το Copernicus— και του προγράμματος δορυφορικής πλοήγησης Galileo της ΕΕ. Και οι δύο περιοχές θα πρέπει να ενισχύσουν τη συνεχή συνεργασία για την ανάπτυξη πληροφοριακών συστημάτων με σκοπό την υποστήριξη τεκμηριωμένων πολιτικών και μέτρων προσαρμογής, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης καταστροφών.

Προτεινόμενες βασικές δράσεις, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Global Gateway:

- Από κοινού ανάπτυξη, στο πλαίσιο του επενδυτικού θεματολογίου της Global Gateway, επενδυτικών έργων για μια συμπεριληπτική ψηφιακή μετάβαση³⁴.
- Ανάπτυξη κοινών δράσεων³⁵ στο πλαίσιο της ψηφιακής συμμαχίας ΕΕ-ΛΑΚ, ενίσχυση των περιφερειακών και διμερών διαλόγων σχετικά με την ψηφιακή πολιτική και προώθηση της κανονιστικής σύγκλισης.
- Προώθηση της επέκτασης του υποβρύχιου καλωδίου οπτικών ινών BELLA (BELLA II) για να φθάσει στην Κεντρική Αμερική και την Καραϊβική³⁶.
- Ανάπτυξη περιφερειακής στρατηγικής για το πρόγραμμα Copernicus, η οποία θα περιλαμβάνει τα δύο περιφερειακά κέντρα δεδομένων του Copernicus στον Παναμά και τη Χιλή.

³⁰ Μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας κοινής δήλωσης σχετικά με το ηλεκτρονικό εμπόριο του ΠΟΕ.

³¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023C0123\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023C0123(01)&from=EN)

³² <https://www.cepal.org/en/projects/digital-agenda-latin-america-and-caribbean-elac2024>

³³ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/declaration-future-internet>

³⁴ Όπως η δέσμη μέτρων για την ψηφιακή οικονομία, η στήριξη της ειρηνευτικής διαδικασίας στην Κολομβία, η ανάπτυξη δικτύων 5G στη Δομινικανή Δημοκρατία, η συνδεσιμότητα της Αμαζονίας στη Βραζιλία και οι πρωτοβουλίες ψηφιακής συνδεσιμότητας στην Τζαμάικα και την Κόστα Ρίκα.

³⁵ Συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης του προγράμματος BELLA και των περιπτώσεων χρήσης του, καθώς και της ανάπτυξης περιφερειακής στρατηγικής για το πρόγραμμα Copernicus.

³⁶ Η πρώτη φάση του BELLA δημιούργησε άμεση σύνδεση οπτικών ινών μεταξύ Ευρώπης και Βραζιλίας, Αργεντινής, Χιλής, Ισημερινού και Παναμά. Το Bella II αποσκοπεί στην επέκταση της σύνδεσης στο Περού, την Κόστα Ρίκα, τη Γουατεμάλα, το Ελ Σαλβαδόρ, την Ονδούρα, τη Δομινικανή Δημοκρατία και το Τρίνιταντ και Τομπέγκο.

- Διερεύνηση νέων αποφάσεων επάρκειας με τις χώρες της ΛΑΚ και άλλων ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της ελεύθερης και ασφαλούς ανταλλαγής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- Προώθηση των επαφών και της στήριξης μεταξύ της ΕΕ και του ALCE με σκοπό τη συνεργασία για τις διαστημικές δραστηριότητες και τη συμβολή στην ειρηνική και βιώσιμη χρήση του διαστήματος.

γ. Προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης με σκοπό την ανθρώπινη ανάπτυξη

Οι άνθρωποι και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού φιλοδοξούν να ζήσουν σε **συμπεριληπτικές και ευημερούσες κοινωνίες**, στις οποίες κανείς δεν μένει στο περιθώριο. Η πανδημία COVID-19 και ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχουν επιδεινώσει τις υφιστάμενες διαρθρωτικές προκλήσεις και ανισότητες, με αποτέλεσμα να σημειώνονται αυξανόμενα επίπεδα φτώχειας, χρέους και επισιτιστικής ανασφάλειας³⁷.

Είναι προς το συμφέρον και των δύο περιοχών να ενταθούν οι κοινές τους προσπάθειες για **ισχυρή και βιώσιμη ανάκαμψη** που θα προωθήσει την ισότητα και την κοινωνική ένταξη. Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να εντείνουν τη συνεργασία τους για την αντιμετώπιση των επίμονων μακροοικονομικών προκλήσεων, για τη διαφοροποίηση και τον εκσυγχρονισμό των οικονομιών τους και για την αύξηση της ανθεκτικότητάς τους σε μελλοντικούς κλυδωνισμούς.

Η ΕΕ μπορεί να συμβάλει στη **διαφοροποίηση** της ΛΑΚ προς τομείς υψηλότερης προστιθέμενης αξίας, αξιοποιώντας το δυναμικό της αναδυόμενης πράσινης, γαλάζιας, δημιουργικής και ψηφιακής οικονομίας. Ο αυξημένος πολιτικός διάλογος, το ενισχυμένο εμπορικό θεματολόγιο ΕΕ–ΛΑΚ και η Global Gateway μπορούν να συμβάλουν στην επέκταση των βιώσιμων διπεριφερειακών επενδύσεων και των ανθεκτικών αλυσίδων εφοδιασμού προς όφελος των ανθρώπων. Η αύξηση της παραγωγικότητας, της καινοτομίας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας, ιδίως για τις ΜΜΕ της ΛΑΚ, η προώθηση πολιτικών για έξυπνη εξειδίκευση και καινοτομία, η μετάβαση σε κυκλικά και βιώσιμα συστήματα παραγωγής και κατανάλωσης, καθώς και οι βιώσιμες αξιακές αλυσίδες μηδενικής αποψίλωσης αποτελούν σημαντικούς στόχους.

Τα τελευταία χρόνια η ΛΑΚ έχει αφήσει το στίγμα της στο τοπίο της καινοτομίας, ενώ όλο και περισσότερες επιχειρήσεις της Λατινικής Αμερικής αποκτούν καθεστώς «μονόκερου»³⁸. Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να διαδραματίσουν καίριο ρόλο, ιδίως όσον αφορά τη στήριξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας στις κοινότητες της περιοχής τους, δημιουργώντας γέφυρες με τοπικούς επιχειρηματίες, ΜΜΕ, ερευνητικά ιδρύματα και την κοινωνία των πολιτών.

³⁷ Σύμφωνα με την ECLAC (2021, 2022), η ΛΑΚ είναι η περιοχή με το μεγαλύτερο εξωτερικό χρέος σε σχέση με το ΑΕΠ (56,3 %) και την υψηλότερη εξυπηρέτηση εξωτερικού χρέους σε σχέση με τις εξαγωγές και την ανάπτυξη (59 %). Το 2020, το ποσοστό υποσιτισμού έφθασε το 9,1 %, ποσοστό που δεν είχε παρατηρηθεί στην περιοχή από το 2005.

³⁸ <https://www.bbva.com/en/latin-americas-roadmap-to-innovation-the-most-enterprising-cities>

Σύμφωνα με την παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία³⁹, η αυξημένη συνεργασία στην **έρευνα και καινοτομία**, μεταξύ άλλων μέσω της πλήρους αξιοποίησης των ευκαιριών στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»⁴⁰, είναι απαραίτητη για την εξεύρεση και την υλοποίηση των λύσεων που απαιτούνται για μια δίκαιη διττή μετάβαση. Με τον στρατηγικό χάρτη πορείας EE–CELAC για την έρευνα και την καινοτομία⁴¹ παρέχεται πλαίσιο για την ενίσχυση της κινητικότητας και της συνεργασίας των ερευνητών σε τομείς όπως η ωκεανογραφική έρευνα, η κυκλική οικονομία, η καθαρή ενέργεια, οι ερευνητικές υποδομές, η βιοποικιλότητα και η πρόσβαση σε εμβόλια και φάρμακα⁴².

Η προαγωγή της **ανθρώπινης ανάπτυξης** αποτελεί κοινή προτεραιότητα. Θα πρέπει να επιταχυνθούν οι κοινές εργασίες για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής και την αντιμετώπιση των ανισοτήτων, με έμφαση στην οικονομική ενδυνάμωση και την ένταξη των γυναικών, των νέων, των αυτόχthonων πληθυσμών, των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+ και των ατόμων με αναπηρία. Η συνεργασία για την πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση για όλα τα παιδιά και τους νέους, σε επαγγελματική κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων που ευθυγραμμίζονται με τις ανάγκες απασχόλησης θα έχουν καίρια σημασία για την παροχή ευκαιριών σε όλους.

Και οι δύο περιοχές θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα στα πρότυπα, την **εταιρική κοινωνική ευθύνη** και την υπεύθυνη επιχειρηματική συμπεριφορά. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της μπορούν να προσφέρουν την πείρα που έχουν αποκτήσει όσον αφορά την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και την προώθηση αποτελεσματικού κοινωνικού και τριμερούς διαλόγου. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τους εταίρους της στη ΛΑΚ για την αξιοποίηση των εμπορικών συμφωνιών ως μέσων βιώσιμης και συμπεριληπτικής οικονομικής ανάπτυξης.

Η σημασία των κοινών προσπαθειών για την ανάπτυξη δράσεων στο πλαίσιο της προσέγγισης «Μία υγεία» και την ενίσχυση της **υγειονομικής ασφάλειας** έχει αυξηθεί, σύμφωνα με τη νέα στρατηγική της ΕΕ για την παγκόσμια υγεία⁴³. Για παράδειγμα, με την «εταιρική σχέση ΕΕ–ΛΑΚ για την παραγωγή εμβολίων, φαρμάκων και τεχνολογιών υγείας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στον τομέα της υγείας στη Λατινική Αμερική»⁴⁴ συμπληρώνονται και στηρίζονται οι περιφερειακές προσπάθειες, ιδίως το σχέδιο της CELAC για αυτάρκεια στον τομέα της υγείας⁴⁵.

Ως σημαντικοί παραγωγοί τροφίμων, οι δύο περιοχές έχουν από κοινού ευθύνη για την **παγκόσμια επισιτιστική ασφάλεια**⁴⁶. Για να μετριαστεί η ευπάθεια των συστημάτων

³⁹ COM(2021) 252 final της 18.5.2021: «Η παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία — Η στρατηγική της Ένωσης για τη διεθνή συνεργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο».

⁴⁰ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_el

⁴¹ https://commission.europa.eu/system/files/2021-07/eu-celac_strategic-roadmap-2021-2023.pdf: θα επανεξεταστεί και θα επικαιροποιηθεί από ανώτερους υπαλλήλους το 2024.

⁴² COM(2021) 252 final της 18.5.2021: «Η παγκόσμια προσέγγιση στην έρευνα και την καινοτομία — Η στρατηγική της Ένωσης για τη διεθνή συνεργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο».

⁴³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_22_7153

⁴⁴ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_22_3890

⁴⁵ <https://www.cepal.org/en/publications/47253-plan-self-sufficiency-health-matters-latin-america-and-caribbean-lines-action-and>

⁴⁶ Η περιοχή της ΛΑΚ αντιπροσωπεύει το 14 % της παγκόσμιας παραγωγής τροφίμων και το 45 % του καθαρού διεθνούς εμπορίου γεωργικών ειδών διατροφής. Τα συστήματα γεωργικών ειδών διατροφής στη ΛΑΚ αντιπροσωπεύουν σχεδόν το ήμισυ της συνολικής απασχόλησης και το 30-40 % του ΑΕΠ (FAC - Σύμβαση για την επισιτιστική βοήθεια, 2021).

παραγωγής σε κλιματικούς και άλλους κλυδωνισμούς και να ελαχιστοποιηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις στα οικοσυστήματα του πλανήτη, και οι δύο περιοχές θα πρέπει να εντείνουν τη συνεργασία τους για βιώσιμα συστήματα τροφίμων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη μικροβιακή αντοχή, τη χρήση φυτοφαρμάκων, την υγεία του εδάφους, τις εκπομπές από την κτηνοτροφία, την αγροδοασοκομία και τη σπατάλη τροφίμων.

Προτεινόμενες βασικές δράσεις, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Global Gateway:

- Από κοινού ανάπτυξη, στο πλαίσιο του επενδυτικού θεματολογίου της Global Gateway, επενδυτικών έργων για τη στήριξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης με σκοπό την ανθρώπινη ανάπτυξη⁴⁷.
- Κινητοποίηση της περιφερειακής πρωτοβουλίας της «Ομάδας Ευρώπη» για συμπεριληπτικές κοινωνίες, συμπεριλαμβανομένου ενός νέου ενισχυμένου προγράμματος EUROsociAL που καλύπτει επίσης την εκπαίδευση, καθώς και των ανά χώρα πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη» για την κοινωνική ένταξη, με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες και τους νέους.
- Ενίσχυση του Erasmus+ για την ακαδημαϊκή συνεργασία ΕΕ–ΛΑΚ στους τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης και του μηχανισμού SOCIEUX+ για την κοινωνική προστασία, τα εργασιακά δικαιώματα και την απασχόληση.
- Από κοινού ανάπτυξη περαιτέρω δράσεων στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης ΕΕ–ΛΑΚ στον τομέα της υγείας, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης για επενδύσεις μέσω της Global Gateway, μεταξύ άλλων, στην παραγωγή εμβολίων και φαρμάκων, στην ψηφιακή υγεία, στις τεχνολογίες υγείας και στην ενίσχυση του συστήματος υγείας.
- Ενίσχυση της συμμετοχής της ΛΑΚ στο πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και προσπάθειες για υπουργική συνεδρίαση ΕΕ–ΛΑΚ στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας.
- Ενίσχυση των ανταλλαγών σχετικά με τις μακροοικονομικές εξελίξεις και τις κατάλληλες στρατηγικές πολιτικής για την εξασφάλιση ισχυρής, βιώσιμης, ισορροπημένης και συμπεριληπτικής παγκόσμιας ανάπτυξης.
- Ενίσχυση των δραστηριοτήτων συνεργασίας για την έξυπνη εξειδίκευση και τις τοποκεντρικές πολιτικές καινοτομίας.

4. Συνένωση δυνάμεων για τη δικαιοσύνη, την ασφάλεια των πολιτών και την καταπολέμηση του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος

Η ΕΕ και η ΛΑΚ αντιμετωπίζουν κοινές προκλήσεις όσον αφορά **την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη**, για τη διαχείριση των οποίων απαιτείται ενίσχυση της διπεριφερειακής εταιρικής σχέσης και συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα. Η ασφάλεια αποτελεί μείζον μέλημα για τους πολίτες της ΛΑΚ. Το οργανωμένο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένης της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών, το λαθρεμπόριο ναρκωτικών και όπλων, το παράνομο εμπόριο άγριων ειδών και ξυλείας, καθώς και η διαφθορά, το οικονομικό έγκλημα,

⁴⁷Όπως για την ανθεκτικότητα των συστημάτων υγείας στα Μπαρμπέντος και το Μεξικό και τη διαχείριση της ύδρευσης και της αποχέτευσης στον Ισημερινό και τη Γουατεμάλα.

το περιβαλλοντικό έγκλημα και το έγκλημα στον κυβερνοχώρο εξακολουθούν να αποτελούν ύπουλες απειλές για τους ανθρώπους, τις κοινωνίες και τις οικονομίες.

Οι χώρες της ΛΑΚ αλλάζουν τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας, εστιάζοντας όλο και περισσότερο σε προληπτικές προσεγγίσεις, όπως η αστυνομική και δικαστική μεταρρύθμιση, η αστυνόμευση σε επίπεδο κοινότητας και γειτονιάς, καθώς και η μείωση της νεανικής και της έμφυλης βίας. Η αντιμετώπιση αυτή συνάδει με την έννοια της ανθρώπινης ασφάλειας και την προσέγγιση της ΕΕ όσον αφορά την ασφάλεια των πολιτών. Υπάρχει πεδίο για τη συνεργασία ΕΕ–ΛΑΚ, η οποία θα συνδυάζει την καταπολέμηση του εγκλήματος με μια προληπτική διάσταση που θα βασίζεται στην αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων του.

Μέσω των **διπεριφερειακών πολιτικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων** παρέχεται ήδη μια σταθερή βάση για τη διευκόλυνση της συνεργασίας στον τομέα του διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος, με τη δημιουργία γεφυρών μεταξύ των θεσμών δικαιοσύνης και ασφάλειας, με βάση το κράτος δικαίου και υψηλό επίπεδο προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δεδομένων. Η ενίσχυση των προγραμμάτων και των πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη» θα συμβάλει σημαντικά στην έμπρακτη εφαρμογή της συνεργασίας ΕΕ–ΛΑΚ στον τομέα αυτό, με την ανάπτυξη θεσμικών ικανοτήτων και την προώθηση κοινών προτύπων. Ένα άλλο κρίσιμο στοιχείο του κοινού θεματολογίου για τη δικαιοσύνη και την ασφάλεια θα είναι η σύναψη συμφωνιών και ρυθμίσεων με τις χώρες της ΛΑΚ σχετικά με τη συνεργασία με την Eurojust και την Ευρωπόλ⁴⁸.

Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να εντείνει τη **συνεργασία της με περιφερειακούς οργανισμούς**, όπως η Ameripol, οι οποίοι διαδραματίζουν αυξανόμενο ρόλο στην καθιέρωση κοινών αρχών και προσεγγίσεων. Και οι δύο περιοχές θα πρέπει να προωθήσουν την επικύρωση και την εφαρμογή των σχετικών διεθνών συμβάσεων, ώστε να διευκολυνθεί η διεθνής συνεργασία στους τομείς της δικαιοσύνης και της επιβολής του νόμου.

Προτεινόμενες βασικές δράσεις:

- Ενίσχυση της εταιρικής σχέσης ΕΕ–ΛΑΚ όσον αφορά τη δικαιοσύνη και την ασφάλεια, με βάση τα προγράμματα⁴⁹ και την περιφερειακή πρωτοβουλία της «Ομάδας Ευρώπη».
- Στήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης ικανοτήτων και της συνεργασίας με την Επιτροπή Εσωτερικής Ασφάλειας της Λατινικής Αμερικής (CLASI) και την Αστυνομική κοινότητα της αμερικανικής ηπείρου (Ameripol).
- Περαιτέρω ανάπτυξη της στενής συνεργασίας στον τομέα της πολιτικής για τα ναρκωτικά μεταξύ των δύο περιοχών και ένταση των προσπάθειών για μείωση της ζήτησης και της προσφοράς ναρκωτικών, μεταξύ άλλων μέσω διαλόγου υψηλού επιπέδου στο πλαίσιο του μηχανισμού συντονισμού και συνεργασίας ΕΕ–CELAC για τα ναρκωτικά και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κόμβων εφοδιαστικής.

⁴⁸ Το Συμβούλιο ενέκρινε την έναρξη διαπραγματεύσεων για συμφωνίες συνεργασίας της Eurojust με την Αργεντινή, τη Βραζιλία και την Κολομβία· και ενέκρινε επίσης την έναρξη διαπραγματεύσεων για συμφωνίες συνεργασίας της Ευρωπόλ με τη Βολιβία, τη Βραζιλία, τον Ισημερινό, το Μεξικό και το Περού.

⁴⁹ Ειδικότερα, το El PAcCTO 2.0, το COPOLAD, το EUROFRONT και το παγκόσμιο πρόγραμμα παράνομων ροών.

- Ένταξη των προσπαθειών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, αλλά και την προστασία και στήριξη των θυμάτων αυτού του εγκλήματος.
- Ένταξη της συνεργασίας μεταξύ των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων και των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών, μέσω της διευκόλυνσης της ανταλλαγής πληροφοριών.
- Σύναψη περαιτέρω διεθνών συμφωνιών και συμφωνιών συνεργασίας με την Ευρώπη και την Eurojust.
- Ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της κυβερνοασφάλειας και της εμπειρογνώσιας σχετικά με το έγκλημα στον κυβερνοχώρο με στόχο τη στήριξη των χωρών της Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής, μεταξύ άλλων μέσω του περιφερειακού κέντρου ικανοτήτων στον κυβερνοχώρο LAC4 στη Δομινικανή Δημοκρατία.

5. Συνεργασία για την προώθηση της ειρήνης και της ασφάλειας, της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ανθρωπιστικής βοήθειας

Η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα βρίσκονται στο επίκεντρο της εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΛΑΚ. Η ΕΕ συνεργάζεται με τη ΛΑΚ για την προστασία και την προαγωγή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αστικών και πολιτικών, αλλά και οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών, μέσα από ένα ευρύ φάσμα μηχανισμών, συμπεριλαμβανομένων των διμερών διαλόγων, της ανάπτυξης ικανοτήτων για την κοινωνία των πολιτών και της εκπαίδευσης⁵⁰. Και οι δύο περιοχές είναι προσηλωμένες στην ενίσχυση του πολυμερούς συστήματος ανθρωπίνων δικαιωμάτων και στη συνεργασία σε περιφερειακό επίπεδο.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να εντείνουν τον διάλογο και τη συνεργασία τους στην καταπολέμηση των διακρίσεων, προωθώντας την ισότητα των φύλων και διασφαλίζοντας τα δικαιώματα των παιδιών και των ευάλωτων ατόμων, των μειονοτήτων, των αυτόχθονων πληθυσμών, των ατόμων ΛΟΑΤΚΙ+, των ατόμων με αναπηρία, των μεταναστών και των προσφύγων, καθώς και όσων πλήττονται από συγκρούσεις και βία.

Η προστασία των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοσιογράφων, όπως και οι νέες προκλήσεις που θέτουν οι ψηφιακές τεχνολογίες, θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με σαφέστερο τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης του ψηφιακού γραμματισμού και του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας. Οι υπερασπιστές των περιβαλλοντικών δικαιωμάτων είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένοι σε απειλές σε ορισμένα τμήματα της περιοχής. Αποτελεί κοινό όραμα της ΕΕ και της ΛΑΚ ο ισότιμος ρόλος των γυναικών στην κοινωνία και οι δύο περιοχές θα πρέπει να ενώσουν τις δυνάμεις τους για την προώθηση του οράματος αυτού και την εξάλειψη της έμφυλης βίας.

Κρίσιμο κοινό καθήκον θα αποτελέσει η ενίσχυση της δημοκρατίας, συμπεριλαμβανομένων της λογοδοσίας, της εκλογικής ανθεκτικότητας, του σεβασμού του κράτους δικαίου και της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και η ανάπτυξη ανθεκτικότητας έναντι της παραπληροφόρησης και αναδυόμενων υβριδικών απειλών, καθώς και η αύξηση της συμμετοχής των νέων και των γυναικών και η εξασφάλιση ουσιαστικού χώρου για την

⁵⁰ Για παράδειγμα, μέσω του Global Campus of Human Rights (Παγκόσμιο Δίκτυο για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα) και του κέντρου του στην Αργεντινή.

κοινωνία των πολιτών. Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να συζητήσουν τα θέματα αυτά, καθώς και βέλτιστες πρακτικές, για παράδειγμα, σε σχέση με τα δικαιώματα των θυμάτων, των μαρτύρων και των κρατουμένων. Οι αποστολές εκλογικών παρατηρητών της ΕΕ και οι συστάσεις τους αποτελούν βασικά εργαλεία για την ενίσχυση των ικανοτήτων των ανεξάρτητων κυβερνητικών θεσμών⁵¹. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τις χώρες της ΛΑΚ με σκοπό την προώθηση της οικουμενικότητας του Καταστατικού της Ρώμης και τη στήριξη του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ).

Η παροχή ενωσιακής βοήθειας για τη διάσωση ζωών μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας των κοινωνιών της ΛΑΚ. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με βασικούς παράγοντες της ΛΑΚ για την εφαρμογή προγραμμάτων **ανθρωπιστικής βοήθειας** και την **αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης**, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Η υγεία, η προστασία και η εκπαίδευση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, καθώς και η επισιτιστική ασφάλεια, παραμένουν βασικοί τομείς εργασίας. Η ΕΕ θα συνεχίσει τις προσπάθειες στήριξης και συνηγορίας για την αντιμετώπιση ανθρωπιστικών κρίσεων οι οποίες επηρεάζουν τη ΛΑΚ, μεταξύ άλλων με τη συνδιοργάνωση διασκέψεων δωρητών και αλληλεγγύης.

Με τη χρήση των διαφόρων μέσων της για την ειρήνη, τη σταθερότητα και την ασφάλεια, η ΕΕ θα εξακολουθήσει να συμβάλλει σε ειρηνικές και δημοκρατικές λύσεις, συμπεριλαμβανομένων της ειρηνευτικής διαδικασίας στην Κολομβία, της διεθνούς ομάδας επαφής για τη Βενεζουέλα, των προσπαθειών διαμεσολάβησης στη Βολιβία και της αντιμετώπισης της κρίσης στην Αϊτή.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει επίσης να συμπράξουν για την **προώθηση της παγκόσμιας ειρήνης και ασφάλειας**. Σύμφωνα με τη στρατηγική πυξίδα της ΕΕ⁵², η συνεργασία των δύο περιοχών επιδέχεται εμβάθυνση, για παράδειγμα, μέσω της σύναψης συμφωνιών-πλαίσια συμμετοχής⁵³ και της συμμετοχής σε επιχειρήσεις της ΕΕ σε τρίτες χώρες. **Η συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας**, μεταξύ άλλων στη θάλασσα και στο διάστημα, καθώς και η καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η κυβερνοασφάλεια και η αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, η μη διάδοση όπλων και ο αφοπλισμός αποτελούν επίσης σημαντικούς τομείς για κοινή δράση.

Και οι δύο περιοχές θα πρέπει επίσης να διερευνήσουν δυνατότητες συνεργασίας για την **καταπολέμηση της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό** μέσω νέων εργαλείων που αποσκοπούν στον εντοπισμό, την ανάλυση, την αξιολόγηση και την αντιμετώπιση της χειραγώγησης πληροφοριών.

Προτεινόμενες βασικές δράσεις:

- Ενίσχυση της συνεργασίας για τη βελτίωση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων για όλους, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των παιδιών, καθώς και για την προώθηση της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ισότητας των φύλων· εντατικοποίηση των διαβουλεύσεων και της συνεργασίας με το Διαμερικανικό Σύστημα Ανθρωπίνων

⁵¹ Από το 2019, η ΕΕ έχει αναπτύξει οκτώ αποστολές εκλογικών παρατηρητών και έξι αποστολές εκλογικών εμπειρογνομόνων σε χώρες της ΛΑΚ, κατόπιν αιτήσεώς τους.

⁵² Στρατηγική πυξίδα για την ασφάλεια και την άμυνα της ΕΕ, Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 21.3.2022.

⁵³ Έχουν ήδη υπογραφεί συμφωνίες-πλαίσια συμμετοχής με τη Χιλή, την Κολομβία και το Περού.

- Δικαιωμάτων. συμβολή στην ενίσχυση των δημοκρατικών αρχών, της ειρήνης και του κράτους δικαίου, μεταξύ άλλων μέσω διαλόγου χωρίς αποκλεισμούς και διαμεσολάβησης.
- Ένταξη των προσπαθειών για ενδυνάμωση των γυναικών και των κοριτσιών και εξάλειψη της έμφυλης βίας⁵⁴, καθώς και της βίας κατά των παιδιών.
 - Ενίσχυση της συνεργασίας όσον αφορά τη λογοδοσία για διεθνή εγκλήματα, μεταξύ άλλων, μέσω κοινών πρωτοβουλιών για τη στήριξη του ΔΠΔ.
 - Συνέχιση της πολιτικής και χρηματοδοτικής στήριξης για την αντιμετώπιση ανθρωπογενών κρίσεων και φυσικών κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστευτικών κρίσεων και των κρίσεων εκτοπισμού.
 - Στήριξη της εφαρμογής της καινοτόμου περιφερειακής συμφωνίας για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού και τη δικαιοσύνη σε περιβαλλοντικά θέματα στη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική («συμφωνία Escazú»), ιδίως μέσω του EI PAcCTO 2.0.
 - Διερεύνηση των δυνατοτήτων για νέες ειδικά προσαρμοσμένες εταιρικές σχέσεις στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας.
 - Ενίσχυση της συνεργασίας, προσδιορισμός κοινών δράσεων και ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών με τους εταίρους στη ΛΑΚ για την αντιμετώπιση της χειραγώγησης πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό. μεταξύ άλλων και στις εκλογικές διαδικασίες.

6. Οικοδόμηση μιας δυναμικής εταιρικής σχέσης μεταξύ των λαών της ΕΕ και της ΛΑΚ

Οι άνθρωποι βρίσκονται στο επίκεντρο της εταιρικής μας σχέσης και όλες οι δράσεις θα πρέπει να αποσκοπούν στην επίτευξη **απτών οφελών για τους πολίτες**. Η σχέση μεταξύ της ΕΕ και της ΛΑΚ περιλαμβάνει μοναδικούς ανθρώπινους και πολιτιστικούς δεσμούς που θα πρέπει να καλλιεργηθούν και να ενισχυθούν. **Οι νέοι** κρατούν το κλειδί του μέλλοντος των σχέσεων ΕΕ–ΛΑΚ. Σύμφωνα με το πρώτο σχέδιο δράσης της ΕΕ για τη νεολαία⁵⁵, η σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των νεότερων γενεών μπορεί να προαχθεί μέσω πολιτιστικών πρωτοβουλιών και προγραμμάτων κινητικότητας.

Αποτελεί κοινό συμφέρον της ΕΕ και της ΛΑΚ η **ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου** που είναι αναγκαίο για την κάλυψη των απαιτήσεων των ταχέως μεταβαλλόμενων τεχνολογιών και της δίκαιης πράσινης και ψηφιακής μετάβασης. Στον τομέα της κινητικότητας, οι περισσότερες χώρες της ΛΑΚ έχουν ήδη πρόσβαση στον χώρο Σένγκεν της ΕΕ για βραχεία διαμονή χωρίς υποχρέωση θεώρησης. Οι πολίτες της ΛΑΚ μπορούν επίσης να επωφεληθούν από τις υφιστάμενες ευκαιρίες νόμιμης μετανάστευσης στην ΕΕ. Επιπλέον, το Erasmus+ και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», και ιδίως οι δράσεις Marie Skłodowska-Curie, παρέχουν ένα πλαίσιο συνεργασίας για την ενίσχυση της έρευνας και καινοτομίας, όπως και ο πυλώνας ερευνητικής κινητικότητας βάσει του στρατηγικού χάρτη πορείας ΕΕ–

⁵⁴ Όπως η συνιστώσα της πρωτοβουλίας Spotlight στη ΛΑΚ, καθώς και ποικίλες εθνικές και περιφερειακές δράσεις για τη στήριξη των νομοθετικών αλλαγών, των ικανοτήτων εφαρμογής κ.λπ.

⁵⁵ JOIN(2022) 53 final της 4.10.2022: «Σχέδιο δράσης για τη νεολαία στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ 2022–2027. Προώθηση της ουσιαστικής συμμετοχής και της ενδυνάμωσης των νέων στο πλαίσιο της εξωτερικής δράσης της ΕΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ισότητα και την ειρήνη».

CELAC για την περίοδο 2021-2023, συμπεριλαμβανομένης της κινητικότητας ερευνητών και σπουδαστών.

Και οι δύο περιοχές θα πρέπει να συνεργαστούν για να μεγιστοποιήσουν το δυναμικό της **ποικιλόμορφης πολιτιστικής έκφρασής τους**, της κληρονομιάς τους και των δυναμικών δημιουργικών κλάδων τους με σκοπό τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον διαπολιτισμικό διάλογο.

Η κοινοβουλευτική διπλωματία αποτελεί βασική συνιστώσα της διπεριφερειακής σχέσης, μεταξύ άλλων μέσω της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης ΕΕ–Λατινικής Αμερικής (EuroLat). Άλλα θεσμικά όργανα, όπως η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η Επιτροπή των Περιφερειών και οι ομόλογοί τους στη ΛΑΚ, μπορούν να κινητοποιήσουν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, για την ενίσχυση των επαφών μεταξύ των λαών.

Η ΕΕ και η ΛΑΚ θα πρέπει να προωθήσουν τη στενή συνεργασία με την **κοινωνία των πολιτών** και τις **ομάδες προβληματισμού**, μεταξύ άλλων μέσω του Ιδρύματος ΕΕ–ΛΑΚ, το οποίο έχει εδραιώσει τη θέση του ως σημαντικού παράγοντα της διπεριφερειακής σχέσης.

Και οι δύο περιοχές φέρουν από κοινού ευθύνη για την καλύτερη και προορατική ενημέρωση των πολιτών τους και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τα **αμοιβαία οφέλη** της εταιρικής τους σχέσης.

Προτεινόμενες βασικές δράσεις:

- Αύξηση της συνεργασίας με τους νέους στη ΛΑΚ μέσω πρωτοβουλιών όπως τα συμβούλια Youth Sounding Boards (συμβούλια εκπροσώπησης των νέων) σε επίπεδο χώρας.
- Εντατικοποίηση της συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης και της έρευνας στο πλαίσιο του Erasmus+, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων Jean Monnet, του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», συμπεριλαμβανομένων των δράσεων Marie Skłodowska-Curie, καθώς και του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Καινοτομίας και Τεχνολογίας.
- Εντατικοποίηση της συνεργασίας για την κινητικότητα των ατόμων μεταξύ των δύο περιοχών⁵⁶ και προώθηση αμοιβαία επωφελών ρυθμίσεων κινητικότητας με εταίρους που προωθούν την κυκλική κινητικότητα και την αντιμετώπιση της διαρροής εγκεφάλων, με βάση τη δέσμη μέτρων για τις δεξιότητες και τα talenta.
- Εμβάθυνση των διπεριφερειακών πολιτιστικών σχέσεων και ενθάρρυνση των διαπολιτισμικών δικτύων και των κοινών πρωτοβουλιών⁵⁷.
- Προαγωγή της ενεργού συμμετοχής της κοινωνίας των πολιτών και της δημιουργίας διπεριφερειακών δικτύων, μεταξύ άλλων, για τη συμμετοχή των γυναικών και των νέων στις επιχειρήσεις, την πολιτική, την επιστήμη και άλλους τομείς.
- Ενίσχυση του ρόλου του Ιδρύματος ΕΕ–ΛΑΚ στον διπεριφερειακό διάλογο.

⁵⁶ Μεταξύ άλλων όσον αφορά τους νόμιμους διαύλους μετανάστευσης, τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις για την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης Σένγκεν και την αμοιβαία διευκόλυνση της έκδοσης θεωρήσεων, μεταξύ άλλων για σπουδαστές και ερευνητές.

⁵⁷ Όπως η συμμετοχή της ΕΕ ως επίτιμης προσκεκλημένης στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου του 2023 στη Γουαδαλαχάρα του Μεξικού.

- Προσπάθειες για την υιοθέτηση κοινής προσέγγισης όσον αφορά την επικοινωνία και τη δημόσια διπλωματία.

Συμπέρασμα

Το προτεινόμενο νέο θεματολόγιο για τις σχέσεις ΕΕ-ΛΑΚ απαιτεί **στενότερη και εκσυγχρονισμένη στρατηγική εταιρική σχέση** μεταξύ των δύο περιοχών, με επίκεντρο τους ανθρώπους.

Με την ενίσχυση της εταιρικής σχέσης μεταξύ δύο περιοχών που συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον ευθυγραμμισμένων από άποψη συμφερόντων και αξιών στον κόσμο, η ΕΕ και η ΛΑΚ θα είναι σε καλύτερη θέση να αντιμετωπίσουν τις παγκόσμιες προκλήσεις και να αξιοποιήσουν τις **ευκαιρίες προς αμοιβαίο όφελος**. Σε έναν κόσμο γιγάντων, η ΕΕ και η ΛΑΚ αντιπροσωπεύουν από κοινού το 14 % του παγκόσμιου πληθυσμού και το 21 % του παγκόσμιου ΑΕΠ. Για τη διασφάλιση της ειρήνης και της ευημερίας για τους πολίτες τους και για την άσκηση επιρροής στη μελλοντική βασιζόμενη σε κανόνες διεθνή τάξη, η σφυρηλάτηση μιας στενότερης εταιρικής σχέσης που ενισχύει τη συλλογική τους ισχύ αποτελεί στρατηγική επιταγή.

Για την επίτευξη αυτού του στόχου θα απαιτηθεί μεγαλύτερη **συνεργασία** και από τις δύο πλευρές, μεταξύ άλλων μέσω **ενισχυμένης πολιτικής δέσμευσης, τόνωσης του εμπορίου και των επενδύσεων και οικοδόμησης πιο βιώσιμων και διασυνδεδεμένων κοινωνιών, ιδίως με την Global Gateway**. Η ΕΕ θα προσπαθήσει να κινητοποιήσει τις πολιτικές, τα μέσα και τους πόρους της στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη». Η επικείμενη σύνοδος κορυφής ΕΕ-CELAC προσφέρει μια μεγάλη ευκαιρία για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την τόνωση της σχέσης ΕΕ-ΛΑΚ ώστε να καταστούν **εταίροι από επιλογή**.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας καλούν το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εγκρίνουν το νέο θεματολόγιο που παρουσιάζεται στην παρούσα κοινή ανακοίνωση και να συνεργαστούν με τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική βάσει αυτής της πρότασης για μια ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση.